

A sculpture of a hand holding a suitcase, made of a textured, brown material. The hand is positioned as if grasping the handle of the suitcase. The material has a rough, fibrous appearance, possibly made of paper or a similar composite material. The background is a plain, light grey color.

Guia didàctica “Podries ser tu!”

Material elaborat pel Museu Memorial de l'Exili dins el projecte europeu So Close

Índex de continguts

Introducció per al professorat:	3
Origen del projecte:	3
Què és So Close?	3
Projecte educatiu: “Podries ser tu!”	4
Activitats	5
Llums	5
Revisem la pròpia mirada	5
Termòmetre d’idees i impressions al voltant del refugi	5
Diana d’associacions	5
Introducció	7
Premsa	7
Càmera	7
Descendents del 1939 i Mirades Actuals	7
Experiències familiars	8
Acció	9
Maletes	9
Deconstruïm el prejudici	12
Annexes	15
Diana d’associacions	16
Guió entrevista	19
Has fet la maleta?	20
Testimoni 1	20
Testimoni 2	21
Testimoni 3	21
Testimoni 4	23
Testimoni 5	24
Deconstruïm el prejudici	25
Situació 1 - Cooperant a Grècia	26
Situació 2 - Sopant a Plaça Catalunya	27
Situació 3 - En bicicleta	28
Situació 4 - A l’assaig casteller	29

Introducció per al professorat:

“**Podries ser tu!**” és un projecte que pretén donar eines per identificar, desmuntar i deconstruir els **estereotips i prejudicis que existeixen al voltant de les migracions forçades**. Els estereotips i prejudicis són l'avantsala de la discriminació i els discursos d'odi, de manera que el projecte busca contribuir a la prevenció d'aquest tipus d'actituds, alhora que recupera la memòria de l'exili de 1939.

Les activitats que aquí es plantegen poden treballar-se en la seva totalitat, agafar-ne una en concret i descartar la resta o treballar-les en diferents moments al llarg del curs. Es poden treballar dins d'una única matèria, com a projecte interdisciplinari o en espais de lleure. Es recomana que **la persona que acompanyi** els grups en la realització de les activitats **llegeixi aquesta guia abans** de dur-les a terme i les adapti o reformuli en funció dels objectius i les característiques de cada grup.

Una bona manera per fer un seguiment dels aprenentatges i reflexions dels grups és acompanyar el projecte d'un **diari d'aprenentatge** i reservar un espai de temps per escriure-hi després de cada activitat o sessió. Durant la fase de prova de “Podries ser tu!” el diari d'aprenentatge s'ha fet a través de la pissarra digital Jamboard i com a diari de grup, altres opcions són escriure un diari individual, en petits grups, escriure'l a mà o en un document de text a ordinador, incloure-hi il·lustracions...

Aquest projecte es pot desenvolupar tant en l'àmbit de l'educació formal com en l'educació no formal. Està pensat per poder-se **dur a terme de forma autònoma** amb l'ajut d'aquesta guia i dels continguts del Webdoc.

En l'àmbit formal aquestes activitats estan pensades per:

- **4t d'ESO:** Socials, Cultura i Valors Ètics, Llengua Estrangera i Tutoria.
- **Batxillerat:** Ciutadania, Política i Dret; Geografia; Història; Història del Món Contemporani; Pau, Justícia i Corresponsabilitat; Població i prosperitat; Psicologia i Sociologia; Llengua Estrangera i Tutoria.
- **CFGS Animació sociocultural i turística:** Context de l'Animació Sociocultural, Metodologia de la Intervenció Social, Animació i Gestió Cultural, Desenvolupament Comunitari, Activitats d'Oci i Lleure.
- **CFGS Integració social:** Context de la Integració Social, Metodologia de la Intervenció Social, Mediació Comunitària.

[Veure el vídeo de presentació del projecte fet per a la Nit de la Recerca en aquest [enllaç](#)]

Origen del projecte:

Què és So Close?

So Close és una recerca finançada pel Programa H2020 de la Comissió Europea que té com a objectiu recopilar les experiències de persones refugiades a Europa al passat i a l'actualitat,

així com dissenyar eines interactives per a la preservació del patrimoni cultural de les migracions forçades. Impulsat per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i amb tres anys de durada (gener 2020-desembre 2022), So Close compta amb la participació de **9 agents de 5 països diferents**, entre ells el **Museu Memorial de l'Exili (MUME)**, que és la institució cultural responsable del desplegament del projecte a Catalunya.

El propòsit d'aquesta recerca és **millorar la cohesió social** a Europa gràcies a compartir el patrimoni cultural de les **migracions forçades històriques i actuals**. A través de So Close, en cada institució cultural s'ha desenvolupat un procés de cocreació de materials educatius, culturals i acadèmics que afavoreixin el coneixement mutu entre les experiències d'exili que van viure les comunitats locals en el segle XX i les viscudes a l'actualitat per les persones arribades més recentment a aquests països. En el cas del MUME la referència històrica és la Retirada, l'èxode republicà que es va produir al final de la guerra civil espanyola.

El procés de cocreació es va iniciar amb l'elaboració de 50 entrevistes en cada una de les institucions culturals participants per tal d'identificar les principals inquietuds al voltant d'aquesta temàtica. Les conclusions de la fase d'entrevistes es van portar a 4 grups focals per acabar de destil·lar allò que es veia més important destacar i, així, treure una primera proposta per als projectes que duríem a terme. A partir d'aquí, es va començar a treballar en el disseny d'unes eines digitals que servissin de suport per als projectes dels diferents països i a donar forma a les propostes sorgides de la fase de recerca.

Com a resultat de tot aquest procés el MUME presenta l'Storymap que porta per nom "[Petjades d'ahir i d'avui](#)" i el Webdoc (o documental multimèdia) "[Podries ser tu!](#)". Els continguts d'aquests dos projectes busquen posar en relació les experiències de les persones que van marxar a l'exili el 1939 amb les de les persones que, més recentment, han deixat les seves llars situades a diferents llocs d'origen i amb qui ara compartim veïnatge.

Projecte educatiu: "Podries ser tu!"

El projecte educatiu sorgeix a instàncies dels i les participants de So Close durant la fase de recerca inicial. En diverses ocasions es va assenyalar la necessitat de dissenyar un projecte dirigit a estudiants, amb la finalitat de conscienciar la gent jove i d'arribar a persones que, potser, no estan sensibilitzades amb l'experiència de l'exili i que, per tant, no aniran a buscar per iniciativa pròpia informació sobre aquestes realitats.

El títol, "[Podries ser tu!](#)", és la frase que ens va compartir un participant de So Close quan li vam preguntar quin missatge llençaria a la població local. Aquesta frase, breu i contundent, vam considerar que encaixava molt bé amb el **triple objectiu** que es persegueix amb aquest projecte:

1. Promoure la reflexió sobre les mirades que s'han construït al voltant de les persones migrades i refugiades.
2. Acostar-se a les realitats de diferents persones que han hagut de deixar casa seva pel perill que suposava quedar-s'hi.
3. Fomentar l'empatia, així com les actituds conscients, crítiques i responsables davant d'aquestes realitats.

“Podries ser tu!” és, doncs, un **documental multimèdia** que ofereix informació i recursos per connectar les experiències de persones exiliades al passat amb les de persones exiliades a l’actualitat. Alhora que proposa activitats educatives per aprofundir en el triple objectiu del projecte i documenta el procés d’elaboració del mateix.

Aquest documental multimèdia ha involucrat diferents agents en la seva gestació i creació. Per al disseny de continguts i activitats s’ha comptat amb la participació de persones refugiades i sol·licitants d’asil, professorat i alumnat del CFGS d’Integració Social de l’INS Ramon Muntaner (Figueres), Educ’Art i el personal del MUME. A banda, hi han col·laborat ONGs, el Memorial Democràtic i persones a títol individual assessorant i facilitant contactes que han estat de gran utilitat.

Activitats

A la portada del Webdoc s’hi pot trobar un enllaç a la guia didàctica. És convenient que la guia sigui consultada només per la persona que acompanya les activitats, així els participants podran treure’n més profit. El vídeo de la portada mostra imatges del procés de creació del projecte “Podries ser tu!” acompanyades de les veus de diferents participants parlant de les motivacions per crear un projecte adreçat a joves. La següent pantalla mostra els diferents capítols del projecte: Llums, Càmera, Acció i Making of.

1. Llums

Convida a revisar la pròpia mirada respecte les migracions i l’experiència de refugi, també facilita materials per aprendre a identificar el llenguatge generador d’estereotips i prejudicis.

Revisem la pròpia mirada

Termòmetre d’idees i impressions al voltant del refugi

Abans de començar amb les activitats del projecte es recomana fer [aquest exercici](#) que servirà com a escalfament i per veure el punt de partida de l’alumnat. Cal tenir en compte que les respostes no es graven, si es vol tenir un registre caldrà demanar que cadascú faci una captura de pantalla de les seves respostes o les escrigui en un full abans de passar a la següent pantalla.

Diana d’associacions

DIANA D’ASSOCIACIONS	
DESCRIPCIÓ DE L’ACTIVITAT	Activitat per prendre consciència de l’imaginari col·lectiu al voltant de diferents termes i de com aquest imaginari pot influir en la manera com es construeix la imatge estereotipada d’un determinat grup.

OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Reflexionar sobre el propi imaginari al voltant de diferents tipus de desplaçaments. ● Prendre consciència de com es construeix una imatge al voltant d'un col·lectiu determinat.
DURADA	40 minuts
METODOLOGIA	<p>Es formaran 3 grups, cada grup té una diana amb 3 cercles: interior, mig, exterior.</p> <p>Al cercle interior de la diana cada grup tindrà una paraula, és important que els altres dos grups no la coneguin fins al final de l'activitat.</p> <p>Durant 5 minuts els membres del grup escriuran al cercle del mig tots aquells conceptes que els suggereix aquesta paraula, totes les veus són benvingudes i no cal que el grup es posi d'acord. Passats els 5 minuts el grup es queda la seva paraula i passa la diana a un altre grup.</p> <p>El 2n grup mirarà les paraules escrites a l'esfera del mig i escriurà paraules relacionades amb aquestes a l'esfera exterior. (5 minuts). Es passarà la diana al 3r grup.</p> <p>Ara, cada grup té una diana sobre la qual no ha treballat. Mirarà tot el que hi ha escrit i provarà de fer una definició a partir d'allò que hi ha escrit a la cartolina. El grup que ha començat aquella diana els farà arribar la paraula inicial. (5 minuts)</p> <p>Posada en comú: (25 minuts) Cada grup presentarà a la classe la paraula amb la definició que ha sortit. Es reflexionarà sobre allò que ha passat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Què ens sembla aquesta definició? ● Hi detectem estereotips o prejudicis? ● Aquesta definició ens fa sentir més properes o més allunyades d'aquests col·lectius/persones? ● Quina creiem que és la causa que hagin sortit aquestes definicions? <p>Les reflexions de la posada en comú es poden recollir al diari d'aprenentatge.</p>
RECURSOS	<ul style="list-style-type: none"> ● 3 paraules impreses ● 3 dianes
OBSERVACIONS	<p>És important deixar clar que el grup no censuri allò que una determinada persona vulgui escriure a la diana.</p> <p>Segons el perfil de l'alumnat podria passar que no apareguessin</p>

	estereotips o prejudicis. En aquest cas és important celebrar-ho i convidar a pensar sobre quins creuen que podrien ser els clixés que en altres entorns es relacionarien amb aquests conceptes. Per què creuen que passa això?
--	---

Introducció

Es tracta d'una presentació power point per reflexionar, desactivar alguns mites i activar els coneixements previs al voltant de l'experiència de refugi.

Per treballar-lo es recomana projectar la diapositiva "Què en sabem de l'experiència de refugi?" i dividir els participants en grups de 4 persones. Els grups tindran 10 minuts per respondre les preguntes, passat aquest temps es torna a ajuntar tot el grup.

Cada diapositiva conté una de les preguntes de la primera diapositiva, els grups posaran en comú allò que han comentat sobre cada una i, a continuació, es projectarà la resta de la diapositiva acompanyada d'una explicació. (Temps estimat 1h)

Premsa

Proposta d'activitats a fer un cop l'alumnat hagi revisat els continguts del capítol "Llums":

- Identificar els termes emprats per la premsa històrica i actual que són generadors de sentiments desfavorables cap als fenòmens migratoris. (p.ex. onada, tsunami, crisi, allau...)
- Fer una cerca pròpia a mitjans de comunicació i xarxes socials sobre els termes "immigrant", "immigració", "refugiat", "refugiada"... Hi ha diferències entre mitjans?
- En grups de 3 persones, distribuir a cada membre del grup un dels informes on es parla de noves narratives sobre migracions: [La otra Mirada](#), [Nuevas Narrativas](#) i [Miedo y mentiras en la UE](#). Cadascú llegeix el seu i després l'explica a a la resta del seu grup. (Temps estimat de lectura: uns 90 minuts per informe).
- Reflexió de tot el grup-classe sobre la importància de ser conscients sobre la pròpia mirada i d'aprendre a identificar el llenguatge estigmatitzador.

2. Càmera

Diferents testimonis parlen de la seva experiència personal o familiar, ahora que comparteixen anècdotes i reflexions.

Descendents del 1939 i Mirades Actuals

Convidar l'alumnat a escoltar històries de testimonis de migracions forçades d'òrgens i períodes diferents (es poden repartir entre el grup). Posar en comú allò que els ha cridat més l'atenció d'allò que han escoltat. Detecten semblances i/o diferències entre els testimonis històrics i actuals? Tenen coneixement o record d'alguna situació que els sigui propera?

Si es vol ampliar el ventall de testimonis parlant de les pròpies experiències es pot visitar l'Storymap "[Petjades d'ahir i d'avui](#)". Cada mapa mostra una perspectiva diferent: "Residències artístiques" - individu, "Diàleg passat-present" - grup, "A destí la ruta continua" - comunitat.

Experiències familiars

EXPERIÈNCIES FAMILIARS	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	Entrevista a una persona de la família que hagi viscut algun tipus de migració per tal de prendre consciència sobre com de comú és aquest fenomen i de la diversitat de migracions existents. L'entrevista també contribueix a conèixer i reflexionar sobre la història familiar, així com sobre les possibles connexions amb esdeveniments històrics i polítics.
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Reflexionar sobre la diversitat i l'extensió de les migracions. ● Desmuntar la imatge estereotipada de les persones migrades. ● Connectar passat i present. ● Conèixer la història familiar.
DURADA I LOCALITZACIÓ	<p>Presentar l'activitat: 15 minuts. [A l'aula]</p> <p>Durada de l'entrevista: entre 60 i 90 minuts. [A casa]</p> <p>Escriure la carta: 30 minuts. [A casa, opcionalment a l'aula]</p> <p>Ampliació: 60 minuts [A l'aula]</p>
METODOLOGIA	<p>Presentació de l'activitat: El professorat repartirà la fitxa de l'entrevista i explicarà en què consisteix l'activitat. Cal buscar una persona de la família que hagi viscut una migració d'algun tipus (camp-ciutat, ciutat-camp, canvi de comunitat autònoma, canvi de país, canvi de continent...) per fer-li una entrevista. És molt recomanable enregistrar l'entrevista en àudio o vídeo per, posteriorment, tornar a escoltar l'entrevista i escriure una carta a la persona escollida amb allò que se li diria des del present en el moment previ a l'inici del seu viatge.</p> <p>Realització de l'entrevista: Es recomana deixar un marge de 2 setmanes per a la realització de l'entrevista. Cal buscar un lloc tranquil, sense massa soroll.</p> <p>Escriure la carta: Aquesta activitat es pot realitzar a l'aula o a casa. Es recomana fer-la a casa per tal de poder tornar a escoltar l'entrevista, si és necessari, i tenir un espai íntim i tranquil per reflexionar.</p>

PROPOSTA D'AMPLIACIÓ	<p>Posada en comú de les diferents experiències: Un cop acabades l'entrevista i la carta es pot posar en comú a la classe allò que s'ha extret de les diferents experiències recollides i fer una reflexió conjunta al voltant de les migracions. Un possible guió per acompanyar aquesta reflexió pot ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Quines han estat les diferents causes de les migracions dins les nostres famílies? • Alguna de les experiències recollides correspon a una migració provocada per esdeveniments polítics? Com poden influir aquests esdeveniments en les vides de les persones? • Totes les experiències que hem vist responen a la imatge mental que tenim de les persones migrades? • Quines coses ens han sorprès més de les diferents experiències? • Quin tipus de resposta hem tingut a la pregunta "T'identifiques amb el concepte 'migrant'?". Per què creiem que passa? • Què hem après? <p>Les reflexions principals d'aquesta activitat es poden recollir al diari d'aprenentatge.</p>
RECURSOS	<ul style="list-style-type: none"> • Fitxa de l'entrevista. • Telèfons mòbils per enregistrar l'àudio o el vídeo de les entrevistes (alternativament es pot fer servir gravadora o càmera de vídeo).
OBSERVACIONS	<p>En cas que algun alumne no pugui fer una entrevista a un familiar, pot fer-la a un docent, buscar una altra persona propera o, si l'alumne ha viscut una migració en primera persona, contestar-la ell o ella mateixa.</p>

Acció

Les activitats d'aquest capítol pretenen promoure l'empatia, així com adquirir habilitats per incorporar actituds conscients i responsables davant les realitats migratòries.

Maletes

Es recomana fer l'activitat abans de visitar aquest capítol del Webdoc.

HAS FET LA MALETA?	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	<p>Activitat per promoure l'empatia a través de simular una situació que viuen les persones que emprenen el camí de l'exili: fer la maleta en poc temps i decidir què emportar-se i què deixar</p>

	enrere.
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomentar l'empatia cap a les persones refugiades a través del joc. ● Prendre consciència de l'impacte dels canvis sobtats. ● Prendre decisions i reflexionar sobre una situació límit.
DURADA	60 minuts la primera sessió 30 minuts la segona sessió Ampliació 30 minuts.
METODOLOGIA	<p>1a sessió:</p> <p><u>Preparació</u> Els participants es divideixen en 5 grups.</p> <p><u>Desenvolupament</u> Es posarà una cartolina en blanc o una motxilla buida a la taula de cada un dels grups. Es demanarà a l'alumnat que es posi en situació: heu d'abandonar urgentment casa vostra per marxar del país i teniu 15 minuts per pensar quins objectes voleu i podeu endur-vos. No en poden ser molts i no poden ser gaire pesats, ja que és possible que hagueu de carregar-los durant molts quilòmetres.</p> <p>L'alumnat dibuixarà o escriurà el nom de cada objecte en un post-it o un tros de paper i el posarà sobre la cartolina o la motxilla.</p> <p>Quan hagin passat 5 minuts se'ls informa que: cada grup es podrà quedar només amb 4 objectes, ja que al vostre mitjà de transport no hi cap l'equipatge de tothom. Els 10 minuts que resten els haureu de dedicar a posar-vos d'acord en quins són els objectes que voleu i podeu endur-vos.</p> <p>Quan hagi acabat el temps, cada grup llegirà un dels testimonis d'aquest article (el professorat repartirà els testimonis entre els grups perquè es llegeixin tots).</p> <p>Projectar el capítol "Acció" del documental multimèdia <i>Podries ser tu!</i> a la pissarra i explorar com eren les maletes del 39 en comparació amb les maletes ucraïneses.</p> <p><u>Tancament</u> Un cop acabada aquesta primera part, cada grup explicarà què ha posat a la seva maleta i per quin motiu s'han decidit aquests objectes. Es farà una reflexió conjunta sobre l'activitat.</p>

	<p>S'explicarà que aquesta situació la viuen totes les persones refugiades en el moment en què veuen la necessitat d'abandonar el país, habitualment el temps per fer la bossa és limitat. A més a més sempre hi ha la incertesa de no saber si l'abandonament de la seva llar serà temporal, si serà una situació que durarà molt en el temps o bé es convertirà en permanent.</p> <p>Durant la reflexió es faran preguntes en relació a la dinàmica. Les respostes es poden recollir al diari d'aprenentatge.</p> <p>Exemples de preguntes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Com us heu sentit mentre fèieu la tria d'objectes? • Quin criteri heu seguit per triar els objectes? • Us ha resultat difícil prendre la decisió? • Si poguéssiu tornar enrere, canviaríeu alguns objectes? Quins? <p>Es demanarà a cada alumne que quan vagi a casa esculli els 4 objectes que s'emportaria i els porti (físicament o a través d'una fotografia) el proper dia.</p> <p>2a sessió:</p> <p>A la següent sessió es farà una roda per tal que cada alumne expliqui quins són els seus quatre objectes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tenen a veure amb els objectes que es van decidir amb el grup durant la primera sessió? • Com ha estat l'experiència de pensar què escollir? • Com creieu que se senten les persones quan es troben en aquesta situació? • Què creieu que trobaríeu més a faltar de tot allò que no heu agafat?
<p>PROPOSTA D'AMPLIACIÓ</p>	<p>Visualitzar el documental "Equipatge" (25 min.): https://www.rtve.es/play/videos/television/granangularcat-equipatge/517537/</p>
<p>RECURSOS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Maleta o caixa. (Opcional) - Paper i retoladors per escriure/dibuixar les llistes d'objectes. - Connexió a internet. - Projector. - Còpia impresa o dispositius digitals per llegir els testimonis de l'article sobre els equipatges de les persones refugiades.
<p>OBSERVACIONS</p>	<p>El més important d'aquesta activitat és promoure la reflexió, el fet</p>

	<p>de demanar a l'alumnat que porti objectes personals a la següent sessió ajuda a posar-se en situació.</p> <p>Una informació que es pot portar per acompanyar l'activitat és el fet que, tant al passat com a l'actualitat, s'han donat diverses situacions de saqueig i robatori a les persones que estan emprenent el camí d'exili, agreujant encara més la seva situació. Per què creiem que passa?</p>
--	--

Deconstruïm el prejudici

Es recomana no escoltar els àudios fins que s'hagi fet la representació de la situació.

DECONSTRUÏM EL PREJUDICI	
DESCRIPCIÓ DE L'ACTIVITAT	Role-play per identificar i reformular situacions reals en les quals es reproduïx un estereotip o prejudici.
OBJECTIUS	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomentar l'empatia i l'escolta activa dels i les participants. ● Identificar prejudicis quotidians. ● Prendre decisions ràpides. ● Tenir un paper actiu a l'hora de detectar i desmuntar prejudicis.
DURADA I LOCALITZACIÓ	<p>60 minuts. [aula]</p> <p>Amb ampliació:</p> <p>90 minuts de lectura. [es pot fer a casa]</p> <p>90 minuts d'activitat. [aula]</p>
METODOLOGIA	<p><u>Preparació</u></p> <p>L'alumnat es divideix en grups d'entre 3 i 5 alumnes¹, cada grup es posa en una taula que tindrà una cartolina o paper kraft, retoladors, 3 sobres tancats, una targeta amb l'ordre de les intervencions i les instruccions de la dinàmica.</p> <p><u>Desenvolupament:</u></p> <p>Cada grup tindrà una situació diferent. S'explicarà la dinàmica i es deixaran les instruccions per escrit.</p> <p>Repartir els rols entre els membres del grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 2 persones interpretaran (A) i (B). ● 1 persona serà l'oracle (C). ● La resta seran les persones observadores (D)

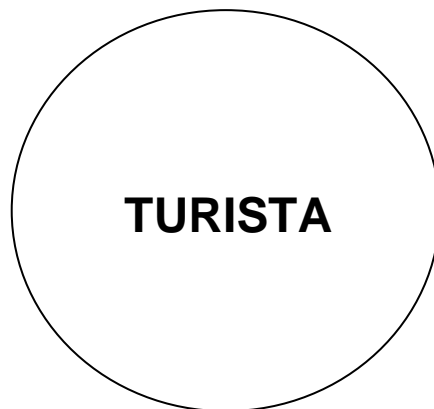
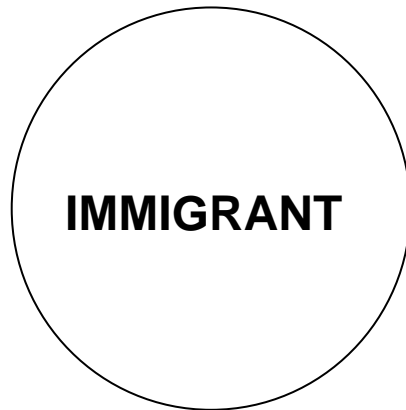
	<p>L'estructura de la dinàmica és la següent:</p> <p>Primera part (20-25 min.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. (A) i (B) agafen el seu sobre, el llegeixen, es posen en situació i representen la situació. Millor si ho fan de peu. 2. Entre (A), (B) i (D) han d'identificar quin és el prejudici o estereotip que s'està reproduint. 3. (C) tindrà la resposta en un sobre tancat i quan (A), (B) i (D) s'hagin posat d'acord, la revelarà. 4. Cada grup pot escoltar l'explicació de la situació narrada en primera persona pel seu o la seva protagonista a l'apartat que porta el mateix títol de l'activitat dins el capítol "Acció" del Webdoc. 5. (A) i (B) tornen a representar la mateixa situació. Aquesta vegada (B) verbalitzarà com se sent davant d'aquest fet. (A) escoltarà i explicarà com rep aquesta informació, se li mou alguna cosa? 6. (A), (C) i (D) reformularan allò que diu o la manera de comportar-se d'(A). 7. Amb cada intent, (B) s'acostarà si el nou missatge millora la manera com se sent; s'allunyarà si el nou missatge no ha millorat la forma com se sent; o es mantindrà al lloc si el nou missatge no canvia res. A cada moviment (B) explicarà què és el que ha generat aquest canvi i si encara necessita alguna cosa més per poder-se acostar del tot. L'objectiu és eliminar completament el prejudici. 8. Quan s'hagi aconseguit eliminar el prejudici, cada membre del grup escriurà una frase o farà un dibuix amb allò que ha sentit fent l'activitat. <p>Segona part (25-30 min.)</p> <p>Un cop acabada la primera part, es posarà en comú amb el grup-classe quina era la situació plantejada, si ha costat identificar l'estereotip o prejudici, com s'han sentit A i B, què ha anat passant a cada grup i què s'ha recollit al mural de cada taula. Amb les idees que vagin sortint s'omplirà el diari d'aprenentatge.</p>
<p>PROPOSTA D'AMPLIACIÓ</p>	<p>Recomanada especialment per a l'alumnat de CFGS o per a grups que vulguin aprofundir en estratègies comunicatives davant els estereotips i prejudicis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Abans de la sessió llegir la Guia pràctica per a l'agent antirumors de l'Ajuntament de Barcelona. Durant la dinàmica, en comptes de reformular el que diu (A) –o a

	banda de fer-ho– es pot assajar una possible resposta adreçada a (A) basada en aquesta guia o plantejar noves situacions i veure com es resoldrien.
RECURSOS	<ul style="list-style-type: none"> - Instruccions per als grups - Targetes amb els textos per (A) i (B) - Targetes amb la identificació dels prejudicis per (C). - 3 sobres per grup. - Cartolines o paper kraft. - Retoladors de colors.
OBSERVACIONS	¹ La quantitat d'alumnes mínima recomanada per cada grup és de 3 (A), (B) i (C), la figura de (D) és prescindible, si són 5 alumnes pot haver-hi dos (D).

Annexes

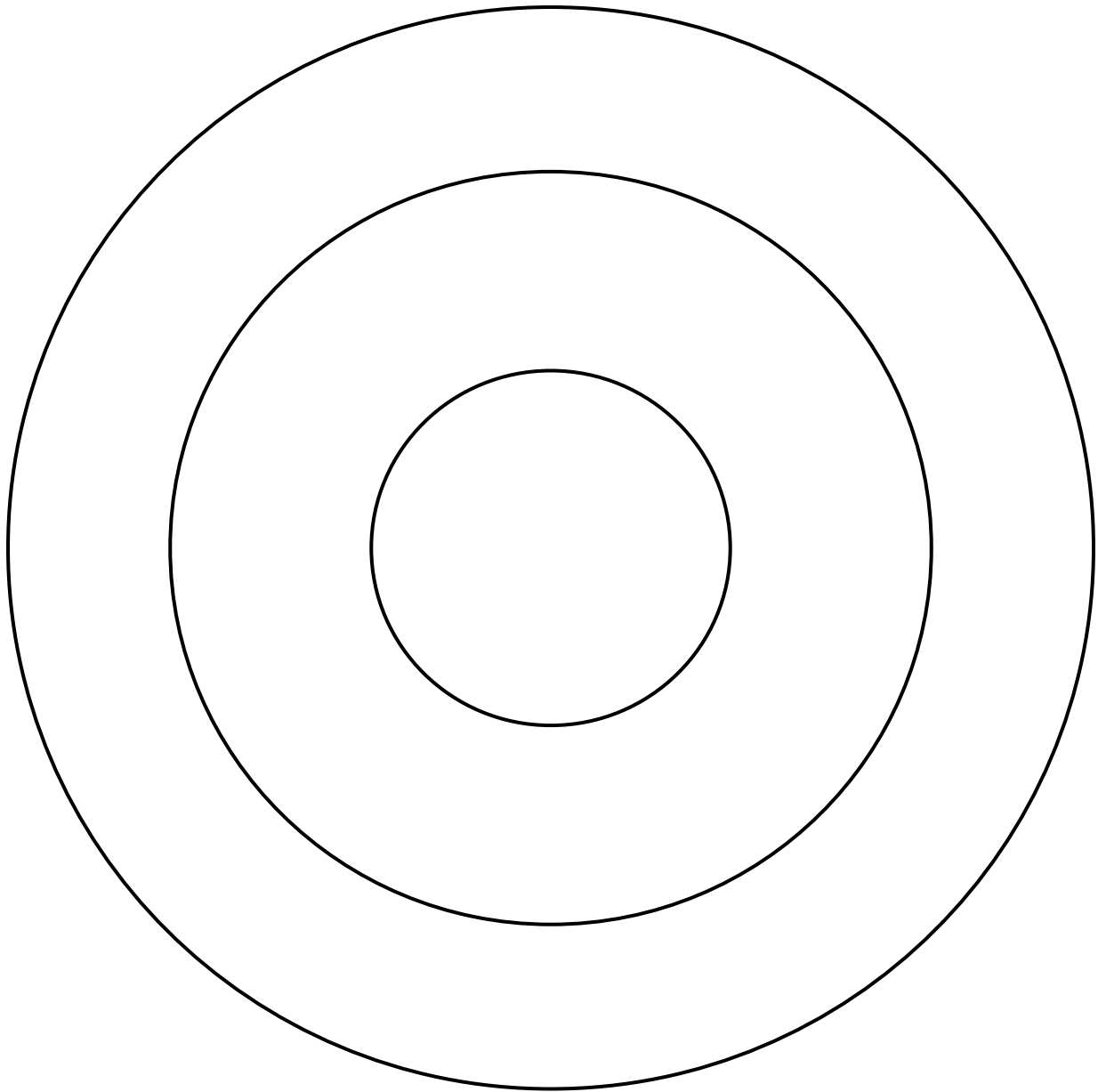
Diana d'associacions

Imprimir sobre cartolina A3

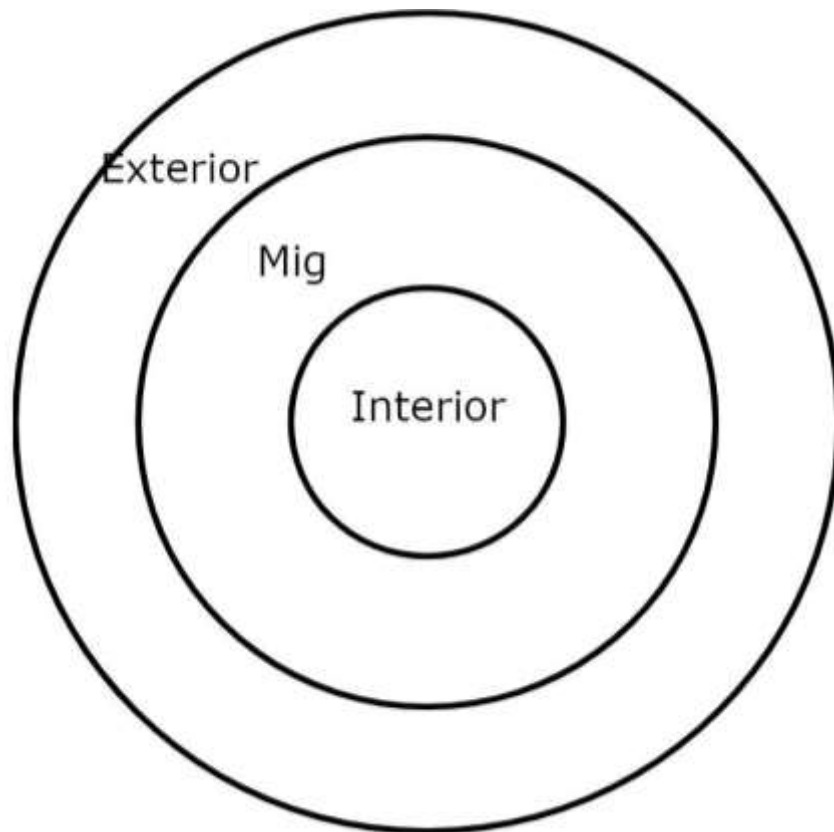

Imprimir 3 còpies sobre cartolina A3

Es formaran 3 grups, cada grup té una diana amb 3 cercles: interior, mig, exterior.

DIANA D'ASSOCIACIONS

Al cercle interior de la diana cada grup tindrà una paraula que els repartirà la persona responsable de l'activitat. **És important que els altres dos grups no la coneguin fins al final!**

Durant 5 minuts els membres del grup escriuran al cercle del mig tots aquells **conceptes que els suggereix aquesta paraula**, totes les veus són ben vingudes i no cal que el grup es posi d'acord. Passats els 5 minuts el grup es queda la seva paraula i passa la diana al següent grup.

El 2n grup mirarà les paraules escrites a l'esfera del mig i escriurà **paraules relacionades** amb aquelles a l'esfera exterior. (5 minuts). Es passarà la diana al 3r grup.

Ara, cada grup té una diana sobre la qual no ha treballat. Mirarà tot el que hi ha escrit i provarà de **fer una definició** a partir d'allò que hi ha escrit a la cartolina. El grup que ha començat aquella diana els farà arribar la paraula inicial. (5 minuts)

Posada en comú

Guió entrevista

EXPERIÈNCIES FAMILIARS

Busca, pensa, pregunta per una persona de la teva família que en algun moment de la seva vida hagi modificat el seu lloc de residència. Potser el va canviar de forma temporal. Potser de forma permanent. Potser va deixar el poble per anar a la ciutat o a la inversa. Potser va canviar la regió on vivia. O el país. O el continent. Potser va ser un avantpassat que ja no és amb nosaltres o potser hi convius a dia d'avui. Potser va ser per necessitat, per feina, per obligació o per plaer. Qualsevol casuística és vàlida.

Un cop hagi escollit la persona, demana-li si li pots fer unes preguntes. Si es tracta d'algú que ja no hi és, pots fer les preguntes a un altre familiar que conegues molt bé la persona i et pugui parlar de la seva experiència. Busca un lloc tranquil i enregistra la conversa en àudio o en vídeo.

Comencem l'entrevista. Les preguntes són una guia, pot passar que no totes tinguin resposta o que n'hagis d'adaptar alguna a la realitat de la persona entrevistada:

1. Nom, edat, lloc d'origen i lloc de residència actual.
2. A quins llocs has viscut al llarg de la teva vida? (ciutats, regions, països...) En quins anys aproximadament?
3. Quin o quins van ser els motius d'aquests canvis? Quines eren les teves expectatives?
4. Quant de temps vas trigar a prendre la decisió? Va ser fàcil? Vas compartir la teva decisió amb algú?
5. Vas poder escollir on anar o ho van decidir les circumstàncies?
6. Quin era el teu equipatge? Què no hi vas posar a la maleta i has trobat a faltar?
7. Vas fer el viatge sol / sola o amb altres persones? Eren conegudes? Et vas poder acomiadar de les persones que eren importants per tu?
8. Com ha estat tot el procés des que vas marxar fins ara? L'has viscut com un procés fàcil? Díficil? Depèn del moment? Com t'has sentit? Hi ha hagut algú important per tu en aquest procés?
9. Quines han estat la millor i la pitjor experiència des de la teva arribada?
10. Com definiries, en poques paraules, la teva experiència?
11. Creus que la teva aparença o origen ha condicionat la teva experiència al lloc de destí?
12. Què enyores / enyoraves del lloc d'origen?
13. Què destacaries del lloc de destí? (coses que t'han agradat, que t'han sorprès, que no t'han agradat...)
14. On t'agradaria viure en un futur?
15. T'identifiques amb el concepte "migrant"? Per què? Per què no?
16. Voldries afegir alguna cosa o llençar algun missatge sobre la teva experiència?

Has fet la maleta?

Testimoni 1

Olga, 41 anys

L'Olga, les seves dues filles i el seu equipatge.

“Vam tenir només 15 minuts per fer les maletes. Feia dos dies que intentàvem trobar una forma de deixar la ciutat. El tercer dia el meu marit es va acostar a l'estació de trens i un amic que treballa de guàrdia li va dir que ens ajudaria a superar la cua, però que només teníem 15 minuts. No vivim gaire lluny d'allà. El meu marit em va trucar i em va dir: teniu 15 minuts per sortir”. L'Olga parla a poc a poc de com va ser la seva fugida de Zaporíia, el sud-est d'Ucraïna.

“Teníem por de deixar casa nostra, on s'han quedat el meu marit i els veïns. Però la situació havia esdevingut impossible. Se sentien constantment les explosions i les nenes ploraven”. Les filles –Alexandra, de 15 anys, i Uliana, d'11– escolten el relat de la seva mare assegudes al seu costat en una habitació d'una residència de pares franciscans a Leòpolis, on han trobat refugi.

Han de descansar i reposar forces perquè els espera un llarg viatge, primer per creuar la frontera amb Polònia i després per arribar amb autobús fins a Grècia, on viu la sogra. Han sortit de casa amb dues motxilles per a totes tres. Algun canvi de roba, raspalls i pasta de dents, unes tovallolletes humides, unes galetes salades... En una de les dues motxilles la quasi totalitat de l'espai l'ocupa una gran carpeta plena de papers i documents, on Olga també hi guarda els passaports i el llibre de família.

A l'Olga, que és esteticista, li hauria agradat endur-se les eines de treball; a l'Alexandra, la filla gran, els seus llibres i el seu portàtil; l'Uliana, la petita, voldria tenir aquí el seu hamster.

Font: PAONE, M. (14 de març de 2022). Empaquetar tu vida en 15 minutos en una maleta y huir. EIDiario.es.
https://www.eldiario.es/internacional/empaquetar-vida-15-minutos-mochila-huir_1_8828245.html

Testimoni 2

Alina, 31 anys

L'Alina i els seus fills

És el 7 de març i ha passat tot just un dia des que l'Alina va deixar casa seva, a Zavorychi, a uns 60 quilòmetres al nord de Kíev. Allà era infermera a l'hospital i s'hi ha quedat el seu marit que treballava en un centre de rentat de cotxes i també en la construcció. "No és el tipus d'home que fuig deixant casa seva", repeteix mentre es reposa del plor.

Acaba de veure les imatges de l'incendi que ha destruït la icònica Església de Sant Jordi, que ha rebut l'atac militar de les tropes russes. L'Alina ensenya a través del mòbil els vídeos que circulen per les xarxes socials i no pot parar de plorar. "Era una església de 150 anys. Ni Hitler la va tocar i ara han vingut ells i l'han cremada. És molt dolorós per al nostre poble". És el temple on es va casar. La foto del casament i la de la família, amb el marit i els nens –la Tania, de 12 anys, i el Vlad, de tres– són les coses que s'hauria volgut emportar si hagués tingut més temps.

Van decidir sortir corrent i només va poder agafar uns canvis de roba, ni tan sols un raspall de dents. Tot els productes per a la higiene personal que guarda ara a la maleta se'ls han proporcionat aquí a Leòpolis els voluntaris que s'encarreguen de l'acolliment dels desplaçats. Ara l'Alina i els seus fills han trobat refugi en una de les escoles de la ciutat que han convertit les aules i gimnasos en dormitoris.

Font: PAONE, M. (14 de març de 2022). Empaquetar tu vida en 15 minutos en una maleta y huir. EIDiario.es. https://www.eldiario.es/internacional/empaquetar-vida-15-minutos-mochila-huir_1_8828245.html

Testimoni 3

Vira, 36 anys

La Vira, que viatja amb les seves filles, Angelina i Anita i la seva mare, Valentina.

La família està asseguda sota el tauler d'anuncis de les sortides dels trens de l'estació de Przemyśl, la porta d'entrada a Polònia per a milers de refugiats ucraïnesos. Són quatre dones de tres generacions. La Vira, de 36 anys, que viatja amb les filles –l'Angelina, d'11, i l'Anita, de 7– i la seva mare, la Valentina, de 67. Van deixar casa seva el 3 de març i han trigat dos dies a arribar des de casa seva a aquesta estació.

"Som de Kryvyi Rih, com el nostre president", explica Vira citant la ciutat industrial de l'est d'Ucraïna on va néixer Volodímir Zelenski. Ara estan esperant el tren per a Wroclaw, la ciutat polonesa on viu la seva germana. Per a les quatre tenen dues bosses i dues petites motxilles. A la seva, la Valentina, a més de la roba, s'ha emportat els medicaments. L'únic que la Vira ha aconseguit esgarrapar al poc temps que va tenir per preparar el seu equipatge és un petit espai en una carpeta per a les fotos de les seves nenes: de quan eren més petites o disfressades per Carnaval. També la foto de classe a l'escola. Una classe que ja no existeix perquè molts han sortit del país.

Font: PAONE, M. (14 de març de 2022). Empaquetar tu vida en 15 minutos en una maleta y huir. EIDiario.es.
https://www.eldiario.es/internacional/empaquetar-vida-15-minutos-mochila-huir_1_8828245.html

Testimoni 4

Margarita, 15 anys

La bossa de la Margarita

Margarita també és de Kryvyi Rih. Espera al costat de la seva tia i el seu nebot en un passadís abarrotat de l'estació de Przemyśl, després d'un llarg viatge des de la seva ciutat. Allà s'han quedat els seus pares que no se n'han anat perquè tenen les seves feines i perquè allà hi ha els avis a qui no volien deixar sols. Li van comunicar amb tan sols un dia d'antelació la decisió que havien pres per a ella: que se n'anés a República Txeca amb la seva tia. D'allà vindran ara uns familiars a recollir-la a Polònia.

“No volia anar-me'n. Però la meva tia diu que ja era molt perillós. Feia dies que els russos bombardejaven. Vaig preparar la bossa com vaig poder. Em volia emportar els meus llibres, però no podia. El viatge era molt llarg, cal caminar molt i hauria estat molt pesat”, diu. A la bossa, a més de la roba, porta un petit necesser on s'hi pot llegir “I love Australia” al costat de les cares de peluix d'un cangur i un koala, on guarda alguns productes de maquillatge. La Margarita té 15 anys. “Jo estudiava a l'institut. Molts companys també se'n van anar. I ara hauré de tornar a començar a un altre lloc perquè no sé quan podré tornar a casa”.

Font: PAONE, M. (14 de març de 2022). Empaquetar tu vida en 15 minutos en una maleta y huir. EIDiario.es. https://www.eldiario.es/internacional/empaquetar-vida-15-minutos-mochila-huir_1_8828245.html

Testimoni 5

Bachi, 24 anys

El Bachi Sabiashvili i la seva bossa

grapat de minuts, igual que la seva nòvia. Ell va llençar en una motxilla una mica de roba i menjar. Ara només queden un parell de llaunes de tonyina.

El Bachi Sabiashvili era un dj a Kíev on gestionava amb el seu germà tres restaurants que ja han tancat. El 24 de febrer el va despertar la trucada de la seva nòvia Alyona: estaven bombardejant la ciutat. A les 6.30 va escoltar les sirenes i va veure com tot tremolava per les explosions. Va sortir corrent de casa per anar a resguardar-se a l'estació de metro més propera.

Per fer la maleta va tenir un

La motxilla amb l'ordinador i el llibre Mariangela Paone

servir el primer. Si no fos així hauria hagut de quedar-se en territori ucraïnès perquè els homes entre 18 i 60 anys tenen prohibit sortir del país. En un post a Instagram publicat el mateix dia de la seva fugida relata que volia treure els pares del país. En poques hores va sortir de Kíev per anar cap a Pervomaisk, a la regió de Nikolaiv, 300 quilòmetres al sud de la capital, on vivia la seva família i on ell i la seva nòvia van arribar després d'un viatge de 12 hores esquivant embussos i sentint els caces sobrevolar sobre els seus caps. D'allà tots plegats van emprendre la ruta cap a la frontera.

Ella, que és dissenyadora, es va emportar a la bossa el mac embolicat en una samarreta i una vella edició d'un llibre d'Agatha Christie. El 4 de març esperaven en una enorme nau als afores de la localitat polonesa de Korczowa, al costat de centenars de ciutadans d'Uzbekistan i Azerbaidjan que treballaven o estudiaven a Ucraïna i acabaven de ser evacuats. Sabiashvili té doble passaport, de Geòrgia i d'Ucraïna, i per creuar la frontera ha fet

Font: PAONE, M. (14 de març de 2022). Empaquetar tu vida en 15 minutos en una maleta y huir. EIDiario.es. https://www.eldiario.es/internacional/empaquetar-vida-15-minutos-mochila-huir_1_8828245.html

Deconstruïm el prejudici

[Imprimir una còpia d'aquest full per a cada grup]

[Imprimir una de les situacions dels fulls següents per a cada grup, retallar cada quadrat i posar cada un dels els quadres "Sobre per (A), Sobre per (B) i Sobre per (C)" en un sobre tancat.]

Instruccions per als grups

1. Repartir els rols entre els membres del grup:
  - 2 persones interpretaran (A) i (B).
  - 1 persona serà l'oracle (C).
  - La resta seran les persones observadores (D).
2. (A) i (B) agafen el seu sobre, el llegeixen, es posen en situació i representen la situació. Millor si ho fan de peu.
3. Entre (A), (B) i (D) han d'identificar quin és el prejudici o estereotip que s'està reproduint.
4. (C) tindrà la resposta en un sobre tancat i quan (A), (B) i (D) s'hagin posat d'acord, la revelarà.
5. Cada grup pot escoltar l'explicació de la situació narrada en primera persona pel seu o la seva protagonista a l'apartat que porta el mateix títol de l'activitat dins el capítol "[Acció](#)" del Webdoc.
6. (A) i (B) tornen a representar la mateixa situació. Aquesta vegada (B) verbalitzarà com se sent davant d'aquest fet. (A) escoltarà i explicarà com rep aquesta informació, se li mou alguna cosa?
7. (A), (C) i (D) reformularan allò que diu o la manera de comportar-se d'(A).
8. Amb cada intent, (B) s'acostarà si el nou missatge millora la manera com se sent; s'allunyarà si el nou missatge no ha millorat la forma com se sent; o es mantindrà al lloc si el nou missatge no canvia res. A cada moviment (B) explicarà què és el que ha generat aquest canvi i si encara necessita alguna cosa més per poder-se acostar del tot. L'objectiu és eliminar completament el prejudici.
9. Quan s'hagi aconseguit eliminar el prejudici, cada membre del grup escriurà una frase o farà un dibuix amb allò que ha sentit fent l'activitat.

Situació 1 - Cooperant a Grècia

<p>Sobre per (A):</p> <p>Ets italiana i amiga de (B), que és siriana. Sempre has volgut treballar en cooperació internacional. Ha sortit una plaça per anar a un camp de refugiats a Grècia, fa temps que intentes treballar en una plaça com aquesta. Et trobes amb (B) i et dona la notícia. Tu li respones:</p> <p>(B) Parla</p> <p>(A): T'han donat la plaça només perquè parles àrab. Segur que fas de traductora...</p>	<p>Sobre per (B):</p> <p>Ets siriana i tens molta experiència treballant com a cooperant. Surt una plaça per anar a treballar a un camp de refugiats a Grècia, et presentes a la plaça, un conegut teu et recomana per la mateixa i te la donen. Ets amiga de (A) i li expliques la notícia:</p> <p>(B): Aniré a treballar un temps a Grècia!! La Creu Roja buscava una cooperant per treballar a un camp de refugiats allà.</p> <p>(A): Parla</p>
<p>Sobre per (C):</p> <p>(A) no està tenint en compte la llarga trajectòria de (B) treballant com a cooperant. Menysprea la seva experiència i considera que el seu únic mèrit és parlar àrab. Amb això reproduceix un prejudici contra la seva amiga.</p>	<p>Ordre d'intervencions:</p> <p>(B) (A)</p>

Situació 2 - Sopant a Plaça Catalunya

<p>Sobre per (A):</p> <p>Ets conductor d'Uber, acabes de tenir una mala experiència amb un noi que t'ha semblat marroquí. Entres a sopar a un bar de Plaça Catalunya i et dirigeixes al cambrer i a un noi que està assegut a la barra i els dius:</p> <p>(A): Els moros només venen a Espanya a prostituir dones i a robar-nos!</p> <p>(B) parla.</p> <p>(A): No</p> <p>(B) parla.</p> <p>(A): No, però és que els joves venen a robar-nos, només volen robar-nos, no volen fer res més. Ets marroquí?</p> <p>(B) parla.</p> <p>(A): Ah, però els sirians són bons!</p> <p>(B) parla.</p> <p>(A): No, mai he sentit res dels sirians.</p>	<p>Sobre per (B):</p> <p>Ets àrab, refugiat de la guerra de Síria, has anat a Barcelona i estàs sopant a la barra d'un bar a Plaça Catalunya. De cop entra un home, seu al teu costat a la barra i comença a parlar:</p> <p>(A) parla.</p> <p>(B): Has estat alguna vegada al Marroc?</p> <p>(A) parla.</p> <p>(B): Tens algun amic marroquí?</p> <p>(A) parla.</p> <p>(B) Sóc de Síria.</p> <p>(A) parla.</p> <p>(B) Coneixes algú de Síria?</p> <p>(A) parla.</p>
<p>Sobre per (C):</p> <p>(A) està generalitzant a partir d'una mala experiència que ha tingut. Està reproduint un prejudici contra les persones marroquines, especialment les persones joves. A més ho fa jutjant l'aparença de la persona amb qui ha tingut la mala experiència, sense ni tan sols saber si és o no del Marroc.</p>	<p>Ordre d'intervencions:</p> <p>(A)</p> <p>(B)</p> <p>(A)</p> <p>(B)</p> <p>(A)</p> <p>(B)</p> <p>(A)</p> <p>(B)</p> <p>(A)</p>

Situació 3 - En bicicleta

<p>Sobre per (A):</p> <p>Ets un home d'uns 55 anys. En fa més de 30 que vius al mateix bloc de pisos. Abans coneixies tots els veïns del bloc, però ara n'hi ha uns quants que no. Fa uns mesos s'hi ha instal·lat una dona amb les seves filles, no hi has parlat mai, només saps que són estrangeres. Baixes l'escala per sortir al carrer i hi trobes una bicicleta, et molesta. Sents una porta i t'esperes a veure qui baixa. És la nova veïna:</p> <p>(B): parla</p> <p>(A): En aquest país les coses no es fan així. Les bicis no es poden deixar a l'escala.</p>	<p>Sobre per (B):</p> <p>Ets una dona de 52 anys, ets iraquiana, vas haver de marxar del teu país perquè vas rebre amenaces pel teu activisme pro-drets humans i paties per la teva seguretat i la de les teves filles. Fa pocs mesos que has entrat a viure en aquest pis, et costa molt car i a més té goteres. A l'Iraq no anaves en bicicleta, just n'acabes d'aprendre. Els primers mesos trigaves més de 40 minuts caminant per anar a la feina i en bicicleta és molt més ràpid. Has sortit de casa amb la bici i t'has adonat que t'has deixat el telèfon, tens pressa i deixes la bici un moment al replà. Quan baixes hi trobes un veí mirant-la. Li dius:</p> <p>(B): Disculpa, m'havia deixat el telèfon. Espero que la bici no t'hagi entorpit el pas.</p> <p>(A) parla.</p>
<p>Sobre per (C):</p> <p>(A) està reproduint un prejudici ja que intenta transformar una situació puntual que li molesta en una qüestió cultural o d'identitat "en aquest país les coses no es fan així".</p>	<p>Ordre d'intervencions:</p> <p>(B)</p> <p>(A)</p>

Situació 4 - A l'assaig casteller

<p>Sobre per (A):</p> <p>Ets casteller, avui a l'assaig ha vingut una amiga de la teva parella. Ella és de Síria, va haver de marxar per la guerra. Durant l'assaig t'acostes a l'amiga de la teva parella, assenyaless amb el dit dos castellers i li dius a la convidada:</p> <p>(A): Mira, aquells són els refugiats armenis! (B) parla.</p>	<p>Sobre per (B):</p> <p>Ets siriana, vas marxar de Síria perquè allà estàs buscada per les teves idees. Portes un temps vivint a Tarragona i una amiga teva et convida a anar a un assaig casteller. Et fa molta il·lusió, perquè et sembla una tradició que requereix molt treball en equip i on tothom és igual d'important. S'acosta la parella de la teva amiga i et diu:</p> <p>(A) parla. (B): Però són part de la pinya, no?</p>
<p>Sobre per (C):</p> <p>(A) està reproduint un estereotip. Està etiquetant dos membres del castell per la seva condició legal com a refugiats i pel seu origen. A més li diu a la noia siriana donant per fet que li farà il·lusió trobar altres persones refugiades.</p>	<p>Ordre d'intervencions:</p> <p>(A) (B)</p>